

Siilinjärven kunnanvaltuusto

16.6.2022

Valtuustoaloite

Toimenpiteet siilinjärveläisten nuorten päihitteettömyyden edistämiseen

Taustaa

Siilinjärven hyvinvointikertomuksen vuosiraportin 2021¹ mukaan siilinjärveläisistä nuorista yläkou-
lulaisista ja lukiolaisista on tyytyväisiä omaan elämäänsä noin 70 % ja ammattioppilaitoksissa opis-
kelevista vain 57 %. Nuorten ahdistuneisuus on lisääntynyt erityisesti tytöillä ja lähes neljännes
nuorista kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Laittomien huumeiden kokeilu on
lisääntynyt erityisesti ammattioppilaitoksessa opiskelevien nuorten keskuudessa.

Nuuskan käyttö on kasvanut pohjoissavolaisten 8. ja 9. luokkalaisten keskuudessa. Siilinjärveläi-
sistä 8. ja 9. luokkalaisista nuuskaa päivittäin 8,9 % (vrt. Leppävirralla 1,9 %).²

Poliisipäälliköt pitävät huumeisiin liittyvää rikollisuutta tärkeimpänä uhkana ihmisten turvallisuu-
delle. Poliisin mukaan huumeiden kysyntä ja tarjonta on kasvanut. Poliisin kokemus huumeiden-
käytön uhkakuvista on ristiriidassa sen kanssa, että poliisin ulkopuolella huumeisiin suhtaudutaan
aiempaa sallivammin. Lounais-Suomen poliisin päällikkö kiteytti ongelman moninaisuuden Ylen
uutisessa: "Huumeet liittyvät syrjäytymiseen, mielenterveysongelmiin, omaisuus- ja väkivaltarikol-
lisuuteen sekä liikenne rikollisuuteen."³

Huumeiden käytön seurauksia

Huumeiden käyttö aiheuttaa sekä fyysistä että psyykkistä riippuvuutta. Riippuvuus voi syntyä jo
muutamana käyttökerran seurauksena. Päihiteiden käyttö heikentää huumeidenkäyttäjän itsensä
elämänlaatua. Kerrannaisvaikutukset heijastuvat perheisiin ja käyttäjän koulu- ja opiskelumenes-
tykseen. Kaikkiaan päihiteiden käytön suorat ja välilliset vaikutukset kunnalle ja yhteiskunnalle ovat
merkittäviä.

Valtuustoaloite

Siilinjärvi on korostanut olevansa kuntalaisten hyvinvointia, turvallisuutta ja viihtyvyyttä edistävä
kotikunta. On erittäin tärkeää, että päihderiippuvuuden ennaltaehkäisyyn puututaan entistä

¹ Hyväksytty Siilinjärven kunnanvaltuustoosa 23.5.2022

² Pohjois-Savon laaja hyvinvointikertomus ja suunnitelma 2021-2025: osa 1: Hyvinvointikertomus

³ Poliisipäälliköt: Huumeisiin liittyvä rikollisuus on suurin turvallisuusuhka Suomessa – "Kyse vakavasti heikentyneestä tilanteesta" (yle.fi) (21.3.2021)

enemmän ja nopeammalla aikataululla. On pyrittävä löytämään uusia keinoja myös perheiden osallistamiseen entistä paremmin.

Päihteiden vastaisen työn pitää olla suunnitelmallista ja sen vaikuttavuutta on mitattava, jota varten on kehitettävä sopiva mittaristo.

Kunnan oman päihteiden vastaisen toiminnan tueksi on useita erilaisia hankkeita, joita kunnan on syytä hyödyntää. Saamamme tiedon mukaan hankkeita ei voida hyödyntää kuin satunnaisesti, kunnan omavastuurahoituksen puuttumisen takia. Käsitksemme mukaan kustannukset ovat hankkeista odotettaviin hyötyihin nähden pienet. Esimerkiksi Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry (www.ehyt.fi) toimii koko maassa ja koko väestön parissa terveiden elämäntapojen edistämiseksi. EHYT tarjoaa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Hyviin käytäntöihin hyväksytyä Hubu -menetelmää,⁴ missä tuetaan koko oppilaitosyhteisöä päihdekasvatuksen toteuttamisessa.

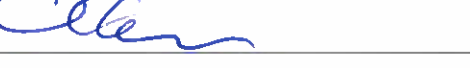

Valtuustoaloitteen tavoitteet ovat:

1. Päihdekasvatuksen toteuttamisesta tulee suunnitelmallista ja tavoitteellista:
 - a. Suunnitelma mille luokka-asteille ja missä laajuudessa tarjotaan nykyistä enemmän päihdekasvatusta.
 - b. Selvitys miten päihdekasvatus resursoidaan (esim. hankkeiden hyödyntäminen ja määrärahan tarve).
 - c. Pitkántähtäimen suunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi
 - d. Mittaristot tulosten seurantaan

2. Päihdekasvatukselle on osoitettava riittävät resurssit:
 - a. Osoitetaan jo syyslukukaudelle 2022 toteuttavan toiminnan käynnistämiseksi määrärahaa (esimerkiksi rahoitusta hankkeiden hyödyntämiseksi).
 - b. Vuoden 2023 budjettiin osoitetaan rahaa päihdekasvatukseen. Hankkeiden puitteissa tapahtuvan toiminnan jatkuvuuden ja suunnitelmallisuuden turvaamiseksi myös hankkeiden puitteissa tapahtuva päihteiden vastaisen työn omarahoitus on huomioitava talousarviossa kohdentamalla rahoitus suoraan ehkäisevään päihdetyöhön ja päihdeettömyyteen peruskoulun nivelvaiheeseen ja yläkouluille.

Me allekirjoittaneet ymmärrämme, että olemme pyytämässä lisärahoitusta päihdekasvatukseen. Tiedämme myös, jos emme ota päihteiden lisääntyntä väärinkäyttöä vakavasti ja panosta ennaltaehkäisyyn, väärinkäytöstä aiheutuvat kustannukset tulevat olemaan moninkertaiset ja usein rahassa mittaamattomia.

⁴ <https://ehyt.fi/koulutus-ja-tapahtumat/kouluille-ja-oppilaitoksille/paihde-ja-pelikasvatus-ylakoulussa/hubu-oppitunnit/>

	Allekirjoitus	Nimenselvennys
1	Keskustan valtuustoryhmä	
2		Heikki Keränen
3		Simo Lyytinen
4		MATTI VENÄLÄINEN
5		Matti Partanen
6		Karoliina Viki
7		KARI RERO
8		JONNA ISKANEN
9		Risto Kröger
10		Liisa Väätäinen
11		Taina Klemelä
12		Soona Pellikka
13		Mika Oksanen
14		Matti Grön
15		Harri Apell
16		JANI HOLOPAINEN
17		Terhi Holm
18		Merja Rautiainen
19		Anna Hiltunen
20		MARJANNA PITÄTINEN
21		TAPIO MARKKANEN
22		SEPPÖ KIISKI
23		KALLE SAVOLAINEN
24		Ritva Puustinen

	Allekirjoitus	Nimenselvennys
25	Niina Laitinen	Niina Laitinen
26	Milla Ollikainen	Milla Ollikainen
27	Katja Pitkanen	Katja Pitkanen
28	Miina Mosko	Miina Mosko
29	Piirjo Niemitz	Piirjo Niemitz
30	Taru Hiltunen	Taru Hiltunen
31	Tuulikki Hytönen	Tuulikki Hytönen
32	Megja Oksanen	MEGJA OKSANEN
33	Karita Lehtinen	Karita Lehtinen
34	Henna Hiltunen	HENNA HILTUNEN
35	Kari Ojala	Kari Ojala
36	Vera Pennanen	Vera Pennanen
37	Leena Korhonen	LEENA KORHONEN
38	Heikko Järvi-Kelomäki	Heikko Järvi-Kelomäki
39	Juha Hänninen	Juha Hänninen
40	Taru Laatikainen	Taru Laatikainen
41	Walteri Heppälä	Walteri Heppälä
42	Tommi Järvinen	Tommi Järvinen
43	Risto Saarimäki	Risto Saarimäki